

Sisällys

Aluksi: Kirjavinkkejä selkokirjoista, osa 2	1
Kirjavinkit	2
Minua varten ei tarvitse keittää	3
Pimeän arkkitehti	4
Ei kertonut katuvansa	5
Mielensäpahoittaja	6
Kuolema Ehtoolehdossa	7
Paimentyttö	8
Mies rannalla	9
Niin metsä vastaa	10
Vanhat runot, uudet lukijat	11
Maresi	12
Millaista on olla eläin	13
Lopuksi	14

Aluksi: Kirjavinkkejä selkokirjoista, osa 2

Kirjavinkit antavat sinulle ideoita,

- millainen kirja on
- mitä kirjassa on.

Vinkki auttaa sinua valitsemaan kirjan.

Osa 1 selkokirjavinkkejä on julkaisussa

Elämästä ja ihmisistä helpolla kielellä.

Siinä on kirjoja,

joita **kirjailijat ovat kirjoittaneet suoraan selkokielelle.**

Tässä osassa 2 vinkkejä on myös selkokirjoista,

joita on **mukautettu selkokielelle,**

eli kirjat on ensin julkaistu yleiskielellä.

Kirjavinkit

Tässä materiaalissa on vinkit erilaisista kirjoista:

- tietokirjat
- romaanit eli pitkät kertomukset
 - Romaaneissa on eri lajeja, esimerkiksi jännitystä, kauhua, rikoksia, huumoria, fantasiaa ja historiaa.
- novellit eli lyhyet kertomukset
- runot.

- **Minua varten ei tarvitse keittää**, Tuija Hannula (kertomuksia)
- **Pimeän arkkitehti**, Marko Hautala, selkomukautus Sanna-Leena Knuuttila (kauhuromaanii)
- **Ei kertonut katuvansa**, Tommi Kinnunen, selkomukautus Hanna Männikkölahti (romaanii)
- **Mielensäpahoittaja**, Tuomas Kyrö, selkomukautus Ari Sainio (romaanii, jossa on huumoria)
- **Kuolema ehtoolehdossa**, Minna Lindgren; selkomukautus Anniina Salin (jännitysromaanii)
- **Paimentyttö**, Enni Mustonen, selkomukautus Tuija Takala (historiallinen romaanii)
- **Mies rannalla**, Henning Mankell, selkomukautuksen suomennos Ari Sainio (lyhyt rikosromaanii)
- **Niin metsä vastaa**, Tuija Takala (novelleja)
- **Vanhat runot, uudet lukijat**, toimittanut Tuija Takala (runoja ja tietotekstejä suomalaisista runoista ja runoilijoista)
- **Maresi**, Maria Turtschaninoff, selkomukautus Jolin Slotte (fantasiaromaanii)
- **Millaista on olla eläin**, Helena Telkänranta, selkomukautus Silja Vuorikuru (tietokirja)

Kirjavinkkejä selkokirjoista ammattikoulutukseen, osa 2

Minua varten ei tarvitse keittää

Millainen?	Tämä kirja saa hyvälle tuulelle. Kirjan lyhyitä kertomuksia on helppo ja mukava lukea.
Mistä?	Kirjassa on lyhyitä kertomuksia suomalaisista tavoista. Kirjan kertoja ihminen, joka on muuttanut Suomeen. Hän tarkkailee suomalaisia, ja siksi saat kirjasta selityksiä suomalaisten käyttäytymisestä ja kulttuurista.
Mikä?	Minua varten ei tarvitse keittää. kirjailija: Tuija Hannula, 2025.
Kenelle?	Kirja sopii ammattikoululaiselle, ja TUVA-opiskelijoille. Se innostaa myös muita nuoria aikuisia ja aikuisia.
Miksi?	Kirjan tarinat ovat hauskoja. Kirja selittää, miksi tavat ovat sellaisia kuin ovat. Kirja auttaa ymmärtämään suomalaisia tapoja ja ihmisten käyttäytymistä. Tarinoissa tutustut moniin suomalaisiin kirjoihin.

Kirjavinkkejä selkokirjoista ammattikoulutukseen, osa 2

Pimeän arkkitehti

Millainen?	Tämä kirja on jännittävä ja pelottava kauhukirja.
Mistä?	Tämä kirja kertoo Jonista, joka muuttaa ensimmäistä kertaa omaan asuntoon. Asunnossa on aikaisemmin asunut mies, joka tappoi tyttärensä talon kellarissa. Joni alkaa kuulla yöllä outoja ääniä rappukäytävästä. Kauheita asioita alkaa tapahtua vähitellen.
Mikä?	Pimeän arkkitehti kirjailija: Marko Hautala selkomukautus: Sanna-Leena Knuutila
Kenelle?	Kirja sopii ammattikoululaiselle, Yläkoulun 9-luokkalaiselle ja TUVA-opiskelijoille. Se innostaa myös muita nuoria, nuoria aikuisia ja aikuisia, jotka pitävät kauhusta.
Miksi?	Kirja on jännittävä ja pelottava. Kirja kuvaa hyvin Jonin tunteita ja pelkoja. Kirjan tarina on mielenkiintoinen.

Ei kertonut katuvansa

Millainen?	<p>Tämä kirja on historiallinen romaani.</p> <p>Kirja kertoo tapahtumista toisen maailmansodan lopussa Norjassa ja Suomen Lapissa.</p> <p>Saat jännittää, mitä naisille tapahtuu kaukana Lapissa? Pääsevätkö he kotiin?</p>
Mistä?	<p>Kirjan naiset ovat sodan aikana rakastuneet saksalaisiin sotilaisiin.</p> <p>Sodan lopussa sotilaiden pitää palata kotiin, mutta naiset eivät pääse mukaan.</p> <p>Naisten täytyy palata Suomeen kävellen.</p> <p>Matka on vaikea ja vaarallinen.</p> <p>Mitä muut ihmiset ajattelevat heistä?</p> <p>Mitä naisille tapahtuu pitkän kävelyn aikana?</p>
Mikä?	<p>Ei kertonut katuvansa</p> <p>kirjailija: Tommi Kinnunen</p> <p>selkomukautus: Hanna Männikkölahti</p>
Kenelle?	<p>Kirja sopii ammattikoululaiselle ja TUVA-opiskelijoille.</p> <p>Se innostaa myös muita nuoria aikuisia ja aikuisia, jotka pitävät historiasta.</p>
Miksi?	<p>Kirja on voittanut palkintoja.</p> <p>Kirja kertoo vaikeista aisoista samalla, kun se kertoo naisten matkasta.</p> <p>Kirja kertoo myös Suomen historiasta niin, että se herättää paljon tunteita.</p>

Mielensäpahoittaja

Millainen?	<p>Tunnetko sinä vanhoja suomalaisia miehiä? Tämä kirja kertoo sellaisesta miehestä, joka valittaa uusista asioista.</p> <p>Saat hymyillä ja nauraa miehen mielipiteille. Kirjassa on monta lyhyttä kertomusta miehen elämästä.</p>
Mistä?	<p>Kirja kertoo vanhasta, yksin asuvasta miehestä. Mies kertoo siitä, mitä hän ajattelee asioista. Miehen mielestä ennen kaikki asiat olivat paremmin.</p> <p>Kirja kertoo samalla paljon suomalaisista ja miten suomalaiset ajattelevat.</p>
Mikä?	<p>Mielensäpahoittaja kirjailija: Tuomas Kyrö selkomukautus: Ari Sainio</p>
Kenelle?	<p>Kirja sopii ammattikoululaiselle ja TUVA-opiskelijoille. Se innostaa myös muita nuoria aikuisia ja aikuisia, jotka pitävät mustasta huumorista.</p>
Miksi?	<p>Tämä kirja aloittaa kirjasarjan Mielensäpahoittajasta. Sarja on ollut suosittu, ja myös tästä kirjasta on tehty elokuva.</p> <p>Kirja on hauska. Se sopii hyvin siihen, että kirjaa voi lukea yhdessä ja keskustella muiden kanssa kirjasta.</p>

Kuolema Ehtoolehdossa

Millainen?	<p>Kirjassa on hauska ja jännittävä tarina vanhojen ihmisten elämästä ja ystävydestä.</p> <p>Minkälaista on asua palvelutalossa? Voiko palvelutalossa tapahtua rikoksia?</p>
Mistä?	<p>Kirja kertoo Siirin ja Irman elämästä. Siiri ja Irma ovat yli 90 vuotta vanhoja. He asuvat palvelutalossa nimeltä Ehtoolehto.</p> <p>Ehtoolehdossa alkaa tapahtua outoja asioita. Siiri ja Irma alkavat selvittää, mistä tapahtumat johtuvat. Kirjassa kerrotaan myös ystävydestä.</p>
Mikä?	<p>Kuolema ehtoolehdossa kirjailija: Minna Lindgren selkomukautus: Anniina Salin</p>
Kenelle?	<p>Kirja sopii ammattikoululaiselle, ja TUVA-opiskelijoille.</p> <p>Se innostaa myös muita nuoria aikuisia ja aikuisia. Meistä kaikista tulee vanhoja, siksi kirjaa on hauska lukea.</p>
Miksi?	<p>Kirja kertoo hauskasti Siirin, Irman ja heidän ystäviensä elämästä. Kirja on jännittävä, mutta ei pelottava.</p> <p>Kirja herättää ajatuksia vanhenemisesta ja siitä, miten ihmiset suhtautuvat vanhoihin ihmisiin.</p>

Paimentyttö

Millainen?	<p>Tämä kirja on historiallinen romaani.</p> <p>Kirja kertoo elämästä 1800-luvun lopun Suomessa.</p> <p>Löytääkö nuori Ida ystäviä ja oman paikan elämässä?</p> <p>Kirjassa on myös rakkautta.</p>
Mistä?	<p>Kirja kertoo Ida-nimisestä tytöstä.</p> <p>Idan äiti kuolee ja hän jää yksin.</p> <p>Ida hoitaa lehmiä, ja myöhemmin Idasta tulee piika kirjailija Topeliuksen perheeseen.</p> <p>Topeliuksen perhe on rikas ja sivistynyt.</p> <p>Idan elämä muuttuu, kun hän asuu Topeliuksen perheessä?</p> <p>Mitä hänelle tapahtuu?</p> <p>Mitä hän ajattelee elämästään?</p>
Mikä?	<p>Paimentyttö</p> <p>kirjailija: Enni Mustonen</p> <p>selkomukautus: Tuija Takala</p>
Kenelle?	<p>Kirja sopii ammattikoululaiselle ja TUVA-opiskelijoille.</p> <p>Se innostaa myös muita nuoria aikuisia ja aikuisia, jotka pitävät historiasta.</p>
Miksi?	<p>Kirja on hyvin suosittu.</p> <p>Se aloittaa Enni Mustosen kirjasarjan, joka kertoo Idan koko elämän tarinan.</p> <p>Samalla se kertoo Suomen historian tapahtumista.</p> <p>Jotkut kirjan henkilöistä ovat olleet oikeasti olemassa.</p>

Mies rannalla

Millainen?	Tämä on jännittävä kirja, dekkari eli rikosromaani. Kirja kertoo Kurt Wallanderin tutkimuksista, kun Wallander ja muut poliisit selvittävät rikoksen.
Mistä?	Mies kuolee taksin kyydissä. Taksin kuljettaja kutsuu poliisin, ja paikalle saapuu komisario Kurt Wallander. Wallander huomaa pian, että mies on murhattu. Kurt Wallander alkaa tutkia murhaa. Saako hän selville murhan tekijän? Jääkö tekijä kiinni?
Mikä?	Mies rannalla , kirjailija: Henning Mankell. selkomukautus: Johan Werkmäster suomentaja: Ari Sainio
Kenelle?	Kirja sopii ammattikoululaiselle, ja TUVA-opiskelijoille. Se innostaa myös muita nuoria aikuisia ja aikuisia. Kirja sopii rikosromaanien ystäville.
Miksi?	Kirja on jännittävä. Kirjasta oppii asioita poliisin työstä ja ruotsalaisesta yhteiskunnasta. Wallander-romaanit ovat olleet suosittuja, ja tästä kirjasta on tehty myös ruotsalainen elokuva.

Kirjavinkkejä selkokirjoista ammattikoulutukseen, osa 2

Niin metsä vastaa

Millainen?	Tämä kirja saa ihmettelemään metsää ja kiinnostumaan metsästä. Kirjassa on 13 lyhyttä kertomusta eli novellia. Kaikki kertomukset liittyvät metsään.
Mistä?	Kirjassa ihmisille tapahtuu yllättäviä asioita metsässä. Tarinoissa kerrotaan metsästä ja siellä liikkumisesta. Kirjassa kerrotaan myös, mitä metsä merkitsee ihmisille. Kirjan novelleissa on myös yllätyksiä ja taikaa.
Mikä?	<i>Niin metsä vastaa</i> , kirjailija: Tuija Takala, 2021.
Kenelle?	Kirja sopii ammattikoululaiselle, Yläkoulun 9-luokkalaiselle ja TUV A-opiskelijoille. Se innostaa myös muita nuoria aikuisia ja aikuisia.
Miksi?	Kirja sopii metsästä ja luonnosta kiinnostuneille. Tarinoiden tapahtumat ovat yllättäviä. Kirjasta oppii suomalaisista taruista ja saduista.

Vanhat runot, uudet lukijat

Millainen?	Tämä kirja on runokirja. Kirjassa on suomalaisia vanhoja runoja. Kirjassa on alkuperäinen runo ja sen vieressä sama runo selkokielellä.
Mistä?	Kirjassa on 30 suomalaisille tärkeää runoa. Runot kertovat suomalaisesta kulttuurista. Runojen kirjoittajista on myös lyhyet selkokieliset esittelyt.
Mikä?	Vanhat runot, uudet lukijat selkomukautukset ja selkokieliset tekstit: Tuija Takala
Kenelle?	Kirja sopii ammattikoululaiselle, yläkoululaiselle ja TUVA-opiskelijoille. Se innostaa myös muita nuoria, nuoria aikuisia ja aikuisia, jotka pitävät runoista.
Miksi?	Runot ja selkokieliset tekstit kertovat paljon suomalaisesta kulttuurista ja historiasta. Kirja sopii ensimmäiseksi runokirjaksi, mutta myös paljon runoista pitävälle lukijalle. Runot kertovat myös Suomen historiasta. Kirja sopii hyvin yhdessä luettavaksi. Kirjasta on helppo keskustella yhdessä.

Kirjavinkkejä selkokirjoista ammattikoulutukseen, osa 2

Maresi

Millainen?	<p>Tämä kirja on fantasiakirja, jossa on jännittävä tarina ajasta ja paikasta kauan sitten. Kirja kertoo historiasta, jonka kirjailija on itse keksinyt.</p> <p>Kirja kertoo työtöistä ja naisista, jotka asuvat salaperäisellä saarella. Miksi he ovat siellä?</p>
Mistä?	<p>Maresi-nimisen tytön asuu saarella, punaisessa luostarissa, jossa tytöt saavat koulutusta. Tutustut luostarin naiseen ja tyttöihin. Heillä on kaikilla kokemuksia pahoista asioista.</p> <p>Eräänä päivänä luostariin tulee uusi tyttö Jai. Jai on paennut kotimaastaan, ja Jain vainoajat uhkaavat koko luostarin turvallisuutta.</p>
Mikä?	<p>Maresi kirjailija: Maria Turtschaninoff selkomukautus: Jolin Slotte</p>
Kenelle?	<p>Kirja sopii ammattikoululaiselle, yläkoululaisille ja TUVA-opiskelijoille. Se innostaa myös muita nuoria, nuoria aikuisia ja aikuisia, jotka pitävät fantasiasta.</p>
Miksi?	<p>Kirja on jännittävä ja välillä ehkä pelottava, mutta se antaa toivoa. Se kertoo ystävydestä ja selviytymisestä vaikeasta tilanteesta.</p>

Kirjavinkkejä selkokirjoista ammattikoulutukseen, osa 2

Millaista on olla eläin

Millainen?	Mitä tiedämme siitä, millainen on olla eläin? Tämä on mielenkiintoinen kirja siitä, miltä tuntuu olla eläin.
Mistä?	Kirjassa etsitään vastausta siihen, miltä eläimenä oleminen tuntuu. Tämä kirja kertoo, miten eläinten mieli toimii ja mitkä eläimet kokevat tunteita. Kirjassa kerrotaan lemmikkieläimistä ja villieläimistä. Kirjan kirjoittaja on tutkinut kauan eläinten käyttäytymistä.
Mikä?	Millaista on olla eläin, kirjailija: Helena Telkänranta, 2024. Selkomukautus: Silja Vuorikuru.
Kenelle?	Kirja sopii ammattikoululaiselle, yläkoulun 9-luokkalaiselle ja TUVA-opiskelijoille. Se innostaa myös muita nuoria, nuoria aikuisia ja aikuisia. Kirja sopii lemmikkieläimen omistajalle mutta myös muuten elämistä kiinnostuneille.
Miksi?	Kirjasta oppii paljon uusia asioita elämistä ja niiden käyttäytymisestä. Kirja auttaa ymmärtämään eläimiä.

Lopuksi

Tässä julkaisussa on esimerkkejä selkokirjoista, jotka sopivat ammatilliseen koulutukseen.

Katso vinkkejä myös julkaisusta

Elämästä ja ihmisistä helpolla kielellä.

Kirjavinkeissä on

- **suoraan selkokielelle kirjoitettuja kirjoja.**
Kirjailijat ovat kirjoittaneet suoraan selkokielelle.
- **selkomukautuksia.**
Ne ovat selkokirjoja kirjoista, jotka ovat ilmestyneet ensin yleiskielellä. Sitten niistä on tehty selkokirjoja.

Löydät selkokirjoja kirjastoista.

Saat tietoja selkokirjoista esimerkiksi

[Selkokeskuksen sivuilta: Selkokirjallisuus.](#)

Tunnistat selkokirjat tästä tunnuksesta:

Lähde

Selkokeskus. Selkokirjallisuus. <https://selkokeskus.fi/selkokirjallisuus/>. Viitattu 16.1.2026.

Tekijä

Anne Kippola, kirjastonhoitaja, Raahe

Kirjavinkkejä selkokirjoista ammattikoulutukseen, osa 2

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO 2-hankkeessa vuosina 2025–2027.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella.

VIERKO on seitsemänkymmenenyhden (71) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko-2>

Oppimateriaalien CC-lisenssi:

[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)